

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

A műsorelosztók vételkörzetének törvényi korlátozása - vitaindító

I. Bevezetés

„Hatályát veszti a rádiózásról és televíziózásról szóló, 1996. évi I. törvény 115. §-ának (4) bekezdése” - olvashattunk ilyen és ehhez hasonló kitételeket számos, az elmúlt években a médiajog területén született, illetve az azt is érintő jogalkotási, módosítási javaslatokban, koncepciókban, valamint egyéb szakmai, vagy „kevésbé szakmai” dokumentumokban.

A rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Rttv.) hivatkozott rendelkezését, vagyis a műsorelosztó vállalkozások vételkörzetének korlátjáról rendelkező szabályát mind szakmai, mind politikai szinten támadás érte. Az Rttv. 115. §-a (4) bekezdése sorsának kérdése felmerült többek között a hazai médiaszabályozás uniós jogharmonizációja, a hírközlési szabályozás reformja, illetve legújabban a digitális műsorszolgáltatásra való átálláshoz szükséges törvénymódosítás kapcsán is.

Az eredetileg gyakran csak az ún. „egyhatodos szabályként” hivatkozott Rttv.-rendelet eddig túlélte minden, a megsemmisítésére irányuló kezdeményezést. Azonban az elmúlt év végén, egy új, az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) jelentősen enyhítette az abban megfogalmazott vételkörzeti korlátot, így e rendelkezést jelenleg már csak ún. „egyharmados szabálynak” lehet tekinteni.

A módosítás ellenére azonban a mai napig nem kerültek le a napirendről e szabály hatályon kívül helyezésére vonatkozó elképzelések. Az erre irányuló javaslatok azonban általában nem tartalmazzak (amennyiben tartalmazzak egyáltalán) olyan jellegű, illetve színvonalú indokolást, levezetést, elemzést vagy érvrendszert, amely a vonatkozó törvényi előírások szerinti módon alapolná meg e tervezeteket.¹

A jelen írás célja, hogy az Rttv. „egyharmados szabálya” indokainak, illetve a fenntartása mellett szóló érveknek számbavételével, valamint az ellene felhozott - gyakran azonban csak az általánosságok, vagy a problémafelvetések szintjén maradó - ellenérvekre, támadásokra való utalással szakmai vitaindítóként szolgáljon ahhoz, hogy a jövőben valóban megalapozottan lehessen hozzáállni valamennyi, ezen jogszabályhelyet érintő szabályozási kérdéshez.

A jelen írás célja, hogy az Rttv. „egyharmados szabálya” indokainak, illetve a fenntartása mellett szóló érveknek számbavételével, valamint az ellene felhozott ellenérvekre, támadásokra való utalással szakmai vitaindítóként szolgáljon ahhoz, hogy a jövőben valóban megalapozottan lehessen hozzáállni az e jogszabályhelyet érintő szabályozási kérdésekhez.

II. A szabály indokai és jellege

Az Rttv. 115. §-ának (4) bekezdése az alábbiakat mondja ki: „Műsorelosztó vállalkozás vételközrete nem haladhatja meg a körzeti műsorszolgáltatás e törvényben megszabott legmagasabb mértékének kétharmadát.”²

Az idézett szabály megértéséhez azonban szükséges az Rttv. más rendelkezéseinek ismerete is. A szabály vételkörzet fogalma például az Rttv. 2. §-ának 47. pontjában található meghatározásokon alapul, amely szerint a vételkörzet „a) műsorszóró rendszer révén végzett műsorszolgáltatás esetében az a földrajzilag meghatározható terület, amelyen a műsor közzétételét megvalósító műsorszóró szolgáltatás hasznos jeleinek szintje és az interferenciavédelem számított mértéke eléri a Nemzetközi Távközlési Egyesület érvényes ajánlásaiban meghatározott minimális értéket,

b) vezetékes műsorelosztó rendszer (kábelhálózat) révén végzett műsorszolgáltatás esetében az a lakott terület, amelyen a kábelhálózat kiépült és a terület lakosságának lehetősége van a hálózat gerincvezetékéhez az adott lakott területen szokásos díj ellenében csatlakozást létesíteni,

c) rádiótávközlő műsorelosztó rendszer révén végzett műsorszolgáltatás esetében az a földrajzilag meghatározható terület, amelyen a műsor közzétételét megvalósító műsorelosztó

szolgáltatás hasznos jeleinek szintje és az interferenciavédelem mértéke eléri a műsorsugárzási szerződés szerint az elfogadható minőségű vételhez szükségesnek nyilvánított legkisebb értéket,
d) hálózatos műsorterjesztő rendszerek esetében az egyes rendszerek vételkörzeteinek összessége.”

A körzeti műsorszolgáltatás vételkörzetét pedig az Rttv. 2. §-ának 15. pontja definiálja: „15. Körzeti műsorszolgáltatás: az a műsorszolgáltatás, amelynek vételkörzete meghaladja a helyi műsorszolgáltatás vételkörzetét, de vételkörzetében az ország lakosságának kevesebb, mint a fele él.”

A fentiek alapján az Rttv. 115. §-ának (4) bekezdése azt mondja ki, hogy egy műsorelosztó vállalkozásnak a műsorelosztó tevékenység szempontjából tekintetbe veendő vételkörzetének területe legfeljebb Magyarország azon nagyságú területéig terjedhet, amelyen az ország lakosságának egyharmada él.³

Mielőtt azonban rátérnék arra, hogy az Rttv. fenti rendelkezésének mi is a tényleges szabályozási tárgya, illetve célja, először arra kell kitérni, hogy a tömegkommunikációra vonatkozó, így az elektronikus médiumokat is érintő jogi szabályanyagot, a vonatkozó európai uniós megközelítéssel összhangban, hazánkban is két fő kategóriába lehet sorolni. Az egyik kategória - némileg leegyszerűsítve - elsősorban a nyilvánosságnak szóló kommunikáció tartalmát érintő jogi szabályokat tartalmazza („*tartalomszabályozás*”), míg a másik az ezen tartalmakat a címzettekhez eljuttató infrastruktúrákra (tipikusan távközlési / hírközlési hálózatokra, illetve tevékenységekre) vonatkozó szabályokat („*infrastrukturális szabályozás*”). Ez a két külön kategória gyakorlatilag két külön jogterületet is jelent, egymástól eltérő alapelvekkel, szabályozási logikával. Az első szabályozási tárgykörrel - legalábbis az elektronikus médiumok tekintetében - legnagyobb mértékben a médiajog foglalkozik, míg a másikkal az újabban a „hírközlési jog” néven emlegetett jogi szabályanyag. Némileg sarkítva akár azt is mondhatnánk, hogy e két jogterületben mindösszesen annyi a közös, hogy mindkettő érinti a tömegkommunikációs tevékenységeket, azon belül pedig az elektronikus médiát.

Az elektronikus médiumokat érintő joganyag egyrészt a nyilvánosságnak szóló kommunikáció tartalmát érintő szabályokat („*tartalomszabályozás*”), másrészt az ezen tartalmakat a közönséghez eljuttató infrastruktúrákra (tipikusan távközlési / hírközlési hálózatokra, illetve tevékenységekre) vonatkozó szabályokat („*infrastrukturális szabályozás*”) tartalmazza.

A „*tartalomszabályozási*” joganyagot lényegében és alapvetően az Alkotmány alapján, pontosabban a véleménynyilvánítás szabadságának alkotmányos alapjoga - valamint az abból levezethető egyéb, kapcsolódó jogok által védett értékek, érdekek (pl. a sajtó szabadsága, véleménymonopóliumok kiküszöbölése, stb.) - mentén lehet elhatárolni az infrastrukturális joganyagtól. E szerint tömören úgy lehet meghatározni a médiajogi szabályozás tárgykörét, hogy *minden olyan, a nyilvános kommunikációval („tömegkommunikációval”) összefüggő jog, valamint jogviszony ebbe tartozik, amely a véleménynyilvánítás szabadságának alkotmányos jogából vezethető le, illetve ezt a jogot érinti.*⁴ Ez azonban egyben azt is jelenti, hogy a médiajog körébe tartozó konkrét szabályozási tárgyak, tárgykörök („*jogviszonyok*”) nem lehetnek az infrastrukturális jog szabályozási tárgyai, valamint, mivel ezek az Alkotmány által a legmagasabb szintű jogi védelmet élvezik, jogi szabályozásukat nem is lehet alárendelni az infrastrukturális szabályozási céloknak, illetve érdekeknek.⁵

Ha a két jogterületet szabályozó konkrét jogforrásokat tekintjük, azt állapíthatjuk meg, hogy a műsorszolgáltatással kapcsolatos jogi „*tartalomszabályozást*” - néhány, tulajdonképpen itt elenyészőnek minősíthető kivételtől eltekintve - teljes mértékben az Rttv. valósítja meg törvényi szinten. Ezzel szemben az infrastrukturális területen a tömegkommunikáció infrastruktúrája jogi szabályozásának alapját képező Eht.-n kívül számos alacsonyabb szintű jogi normát találhatunk. (A többszintű „*tartalomszabályozás*” lehetőségét - mivel az a véleménynyilvánítás alapjogát és az abból levezethető egyéb ún. „*kommunikációs alapjogokat*” szorosan érinti - az Alkotmány alapvetően nem, illetve csak meglehetősen szűk korlátok között teszi lehetővé, esetlegesen az alkotmányos jogok „*kevésbé közeli érintettsége*” esetén.) Ezt a képet bonyolítja, hogy az Rttv. a „*tartalomszabályozási*” normákon kívül tartalmaz más jellegű, más területre eső szabályokat is, például szervezeti, versenyjogi, valamint - bár tartalomszabályozási normákhoz képest viszonylag kis számban, de - infrastrukturális szabályokat is.

Általában egyértelmű az Rttv. tartalomszabályozási és infrastrukturális normáinak elhatárolása, azonban bizonyos kérdésekben vagy szabályozási tárgyak tekintetében mégis előfordulhat, hogy ez nehézségeket okoz. Problémát jelenthet a médiatartalmaknak (azaz esetünkben a műsorszolgáltatásoknak) a közönség tagjaihoz való eljuttatásában fontos szerepet játszó *műsorterjesztési szolgáltatásokra* (amelyek körébe beletartozik a műsorelosztás is) vonatkozó *egyes tartalomszabályozási, illetve infrastrukturális jellegű jogi szabályok megkülönböztetése*. Ennek az az oka, hogy bár ezek a tevékenységek hírközlési (azaz infrastrukturális) szolgáltatásnak minősülnek, azonban, mivel az „alkotmány által védett aktusokat” (azaz műsorszolgáltatást) továbbítanak, így ezek a tartalomszabályozási szempontból is relevanciával rendelkeznek. Ennek következtében e tevékenységekre „tartalomszabályozási” (azaz médiajogi), valamint „infrastrukturális” (azaz hírközlési jogi) normák egyaránt vonatkoznak. Természetesen mindkét normacsoport csak a saját szempontjából, a saját területén, egymástól elhatárolt kereteken belül szabályozhatja és szabályozza a műsorterjesztési tevékenységet. Egymás szabályozási területét nem érinthetik, illetve *a két normacsoport ütközésekor a jelentősen szorosabb alkotmányos kötődés miatt a tartalomszabályozási jogi normáknak kell elsőbbséget élvezniük*.

Mivel a műsorterjesztés, mint alapvetően hírközlési (azaz infrastrukturális) szolgáltatás az „alkotmány által védett aktusokat” (azaz műsorszolgáltatást) továbbít, ezért az tartalomszabályozási szempontból is relevanciával rendelkezik, és arra hírközlési jogi és médiajogi normák egyaránt vonatkoznak.

Ezt követően kell azt megállapítani, hogy az Rttv. 115. §-ának (4) bekezdésének mi is a szabályozási tárgya, és így az vajon melyik „szabályozási kategóriába” tartozik, azaz melyik jogterület részét képezi.

Az Rttv. vonatkozó VII. fejezetéhez fűzött indokolás gyakorlatilag nem tartalmaz olyan információt, amely a 115. § (4) bekezdésében foglalt szabályozás célját ismertetné. Ennek hiányában a műsorelosztókra, illetve műsorelosztási tevékenységre vonatkozó egyéb Rttv.-jogszabályhelyeket, valamint a médiajogi szabályozás közvetlen alapját képező Alkotmány megfelelő rendelkezéseit kell áttekinteni, és azok fényében, összefüggésükben megállapítani a 115. § (4) bekezdésének célját és jellegét.

Az Alkotmánynak a véleménynyilvánítás szabadságára, valamint az abból levezetett egyéb „kommunikációs jogokra” vonatkozó rendelkezéseiből kiderül azok kiemelt jelentősége is:

„61. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze.

[...]

(4) A közszolgálati rádió, televízió és hírügynökség felügyeletéről, valamint vezetőinek kinevezéséről, továbbá a kereskedelmi rádió és televízió engedélyezéséről, illetőleg a tájékoztatási monopóliumok megakadályozásáról szóló törvény⁶ elfogadásához a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.”

Ezen szabályoknak az egyéb alkotmányi rendelkezések közül is kiemelt jelentőségéről a 4/1993 (II. 12.) számú AB határozat szól részletesebben:

„Az Alkotmány egyes esetekben nem csupán azt mondja ki, hogy az illető alapjogról szóló törvényt a jelenlévő képviselők kétharmadának szavazatával kell elfogadni, hanem külön is megnevez az illető alapjoggal összefüggő egyes témákat, amelyekről kétharmados törvényt kell hozni. Így a 61. § (3) bekezdése szerint a sajtószabadságról szóló törvényt minősített többséggel kell megalkotni. A (4) bekezdés azonban meghatároz négy tárgyat a tömegkommunikáció köréből, amelyhez szintén kétharmados törvényt követel meg.”

Tehát az Alkotmánybíróság is megerősíti, hogy a médiaszabályozás általános, kétharmados keretein belül is egyes konkrét szabályozási tárgyköröket maga az Alkotmány tekint kiemelt jelentőségűnek azzal, hogy konkrétan megnevezi azokat, míg egyéb esetekben csak általában utal az adott alapvető jog szabályozásának kétharmados jellegére.

DR. SCHMIDT PÉTER alkotmánybíró ezt, a határozathoz kapcsolódó különvéleményében tovább pontosította, illetve hangsúlyozta:

„Az Alkotmánynak „Alapvető jogok és kötelességek” című XII. fejezete 11 helyen követeli meg a kétharmad arányú szavazást. Ezek szinte mindegyike - mint ezt az indoklás is bizonyítja - az ún. politikai szabadságjogok területére esik. Ezek közül egyetlen esetben, a közszolgálati médiákkal (sic!) kapcsolatosan hoz az Alkotmány a kétharmados többséggel elfogadandó törvény tartalmára nézve rendelkezéseket. Minden más helyen megelégszik annak kimondásával, hogy a vonatkozó állampolgári politikai szabadságjogot szabályozó törvényt a jelenlévő képviselők kétharmados többségével kell elfogadni. [...]”

A következőkben azt kell megnézni, hogy milyen egyéb, a műsorelosztókra, illetve a műsorelosztási tevékenységre vonatkozó, a 115. § (4) bekezdése szempontjából releváns rendelkezéseket találunk még az Rttv.-ben.

Ha áttekintjük az Rttv.-nek műsorelosztási tevékenységre, illetve a műsorelosztókra vonatkozó VII. fejezetének további rendelkezéseit, azt találjuk, hogy a törvény néhány megkötéssel ugyan, de *alapvetően nagy szabadságot ad a műsorelosztónak abban a tekintetben, hogy mely műsorszolgáltatásokat veszi fel a programcsomagjába és melyeket nem.*⁷

E megkötések gyakorlatilag a közszolgálati (ún. „*must carry*” jellegű), valamint bizonyos, meghatározott mértékig a helyi, körzeti és országos műsorszolgáltatók műsorának elosztási kötelezettségére vonatkoznak.⁸ Ezen elosztási kötelezettségek megsértése esetén az ORTT- akár ún. „kényszer szerződések” útján is - kikényszerítheti, hogy az érintett szolgáltató elossza a törvényben meghatározott műsorszolgáltatásokat.

Az Rttv. fenti rendelkezései alá nem tartozó, egyéb műsorszolgáltatások tekintetében azonban - az általános magánjogi elvekkel és szabályokkal összhangban, egyébként álláspontom szerint is indokolt módon - teljes szerződési autonómiával rendelkeznek a műsorelosztók. Tehát egy műsorelosztó vállalkozás gyakorlatilag szabadon válogathat a nála jelentkező műsorszolgáltatók, illetve műsorszolgáltatások között, és szabadon dönthet arról, hogy melyeket „hajlandó” elosztani és melyeket nem. Ez pedig egyben azt is jelenti, hogy - amint azt az Rttv. indoklásának a vonatkozó része is kifejti - a műsorelosztó a műsor tartalmát meghatározni ugyan nem képes, az Rttv. 116. §-ának (1) bekezdésén alapuló jogosultságával azonban gyakorlatilag meg tudja határozni, hogy mely műsorszolgáltatások (és így mely „vélemények”) juthatnak el, illetve nem juthatnak el a vételkörzetében lévő előfizetőihez.

A műsorelosztó a műsor tartalmát meghatározni ugyan nem képes, az Rttv. 116. §-ának (1) bekezdésén alapuló jogosultságával azonban gyakorlatilag meg tudja határozni, hogy mely műsorszolgáltatások (és így mely „vélemények”) juthatnak el, illetve nem juthatnak el a vételkörzetében lévő előfizetőihez.

További tényezők felmerülése esetén az ebből adódó problémák is egyre fokozottabban jelentkezhetnek. *Ilyen további tényező lehet az, ha egy műsorelosztó vállalkozás egyedüli szereplőként van jelen egy adott „piacon”, illetve, ha ennek a „piacnak” (vételkörzetnek) a mérete egyre nagyobb lesz.*

A vételkörzet nagyságával párhuzamosan nő a véleménymonopólium (tájékoztatási monopólium) kialakításának-kialakulásának veszélye. Amennyiben az egy műsorelosztó által elérhető vételkörzet kiterjedhetne az ország egész területére, vagy akár csak az ország területének jelentős részére, és egy vagy néhány ilyen vállalkozás csupán a tőkeerejénél fogva (sőt akár a versenyjogi szabályozást is tiszteletben tartva) ki tudná szorítani a versenytársait vagy versenytársainak jelentős részét az országos/regionális piacról, akkor - mivel a programcsomagjába szabadon vehet fel, illetve hagyhat ki abból műsorszolgáltatásokat - *a gyakorlatban a véleménymonopólium helyzetét képes előidézni*, ami viszont már közvetlenül sértené a véleménynyilvánítás szabadságának alkotmányos jogát.

A fentiek alapján megállapítható, hogy az Rttv. 115. §-ának (4) bekezdésében megfogalmazott szabály indoka és célja a véleménymonopóliumok (tájékoztatási monopóliumok) ilyen módon történő kialakulásának megakadályozása.

Ezt úgy is meg lehet fogalmazni, hogy a korlátozás rendeltetése kizárólag abban áll, hogy megakadályozza egy olyan állapot létrejöttét, amelyben valamely műsorelosztó vállalkozás országos vagy regionális viszonylatban olyan helyzetbe kerülhet, hogy meghatározó befolyást gyakorolhat a kábelhálózatok meghatározó hányadán közvetített tartalmak körére. Ennek veszélye pedig - a szabályozás esetleges hiányában - a tőkeerős, multinacionális kommunikációs-infrastrukturális

vállalkozások hazai jelenléte folytán reálisnak lenne tekinthető, sőt hazánk EU csatlakozása folytán e veszély elvileg még növekedhetne is.

A korlátozás rendeltetése kizárólag abban áll, hogy megakadályozza egy olyan állapot létrejöttét, amelyben valamely műsorelosztó vállalkozás országos vagy regionális viszonylatban olyan helyzetbe kerülhet, hogy meghatározó befolyást gyakorolhat a kábelhálózatok meghatározó hányadán közvetített tartalmak körére.

Ebből azonban több dolog is következik.

Egyrészt az, hogy mivel az Rttv. hivatkozott rendelkezése - amely csak és kizárólag a műsorelosztási tevékenység tekintetében fogalmaz meg korlátozásokat, méghozzá a véleménymonopóliumok alkotmányos tilalmának érvényesítése céljából, azonban ezen felül - nem tartalmaz semmilyen olyan egyéb rendelkezést, ami a műsorelosztásra alkalmas infrastruktúra kiépítésére, fejlesztésére, vagy az azokon nyújtott egyéb szolgáltatásokra vonatkozóan állapítana meg bármilyen szabályt, ezért *ez egyértelműen és kizárólagosan tiszta tartalomszabályozási normának* minősül.

Másodszor, mivel ez a szabály közvetlenül egy alkotmányos alapjog érvényesülését szolgálja, ezért bármilyen infrastrukturális szabályozási célnak, érdeknek, szempontnak (beleértve a gazdasági racionalitásokban gyökerezőket is) alapvetően *engednie kell* ezzel a szabállyal szemben.

Harmadszor, szintén a szoros alkotmányos jogi kötődés miatt, rendkívül szűk keretek között, korlátozott mértékben lehet csak kodifikációs (deregulációs vagy módosítási) céllal hozzányúlni ehhez a szabályhoz. Azaz, például hatályon kívül csak abban az esetben lehetne helyezni, ha ugyanakkor a jogalkotó egyben változtatna (ti. szigorítana) azon az Rttv. szabályon is, amely alapján létrejöhetne a tájékoztatási monopólium (lásd: 116. §), vagy pedig más - esetlegesen hatékonyabb, vagy célszerűbb - módon biztosítaná a tájékoztatási monopóliumok létrejöttének kiküszöbölését.

Az eddig elmondottak alapján azonban felmerülhet az a kérdés, hogy akkor milyen célok érdekében és milyen indokok alapján is került sor 2003-ban az Rttv. 115. §-ának (4) bekezdésében lefektetett szabálynak az Eht.-vel való módosítására (azaz enyhítésére).

Az Rttv. ezen szabályát módosító Eht. 184. §-ának (3) bekezdéshez fűzött indokolásban az alábbiakat olvashatjuk ezzel kapcsolatban: „*A módosításra kerülő szabályok a törvény magyar jogrendszerrel való összhangját teremtik meg.*”

Álláspontom szerint a jogalkotónak ezen jogszabályhelyet módosító aktusa alapvetően indokolatlan volt, illetve az esetleges indoka a módosítás során nem derült ki.

III. A szabály kritikájának főbb irányai

Az Rttv. 115. §-a (4) bekezdésének hatályon kívül helyezésére irányuló elképzeléseket három - különböző kidolgozottságú, illetve megalapozottságú indok- és érvrendszerrel bíró - csoportba lehet sorolni.

A műsorelosztók vételkörzetének korlátozásával szemben egyrészt a szabályozás szükségességét és arányosságát vitató alkotmányossági, másrészt a hírközlési infrastruktúra fejlődését visszavetítő gazdasági, harmadrészt pedig a közösségi elektronikus hírközlési szabályozással való ütközésre hivatkozó jogharmonizációs érvek merülnek fel.

Az első megközelítés *alkotmányjogi, elvi* jellegű, amelyet úgy lehetne összegezni, hogy vajon az Rttv. 115. §-ának (4) bekezdésében lefektetett szabály, vagyis az abban meghatározott korlátozás mértékének „szigorúsága” *arányban van-e* a szabályozás céljával, illetve a szabályozási cél elérésének egyáltalán az ilyen jellegű korlátozás a *legcélszerűbb*, leghatékonyabb módját jelenti-e.

Az ebbe a körbe tartozó elképzelésekkel gyakorlatilag csak felvetés szintjén, „informális keretek között” lehet találkozni, mivel az ötlet részletesebb kidolgozására, levezetésére, illetve ezek alapján az esetleges konkrét törvénymódosítási javaslat megfogalmazásra - tudomásom szerint - eddig még nem került sor. Ezek hiányában viszont a jelen tanulmány keretei között gyakorlatilag

nem tudok érdemben foglalkozni a felvetések e csoportjával. Amint azonban arra már korábban utaltam, amennyiben a módosítási kezdeményezések az Rttv. 115. §-a (4) bekezdésének „sérelmével” (azaz további enyhítésével, vagy esetleg hatályon kívül helyezésével) járnának, akkor más módon kellene biztosítani a szabályozási cél megvalósulását (azaz a véleménymonopóliumok lehetőségének kiküszöbölését). Ebben az esetben viszont *ennek szükségszerűen érintenie (ti. korlátoznia) kell a műsorelosztók szerződési szabadságára vonatkozó, az Rttv. 116. §-ában meghatározott rendelkezéseket*, amely megoldás azonban - álláspontom szerint - szintén hasonló arányossági, illetve célszerűségi-hatékonysági kérdéseket vetne fel.

A kritikák következő csoportja tisztán *infrastrukturális* oldalról és érvrendszerrel közelít a műsorelosztók vételkörzetének korlátját meghatározó Rttv. szabályhoz. Ez az irányzat - némileg egyszerűsítve - azon az alapon bírálja a szabályt, hogy, mivel az Rttv. korlátozza a műsorelosztó vállalkozások vételkörzetét, ezért az infrastrukturális - hírközlési tevékenységet végző - vállalkozásoknak egyszerűen nem éri meg a hírközlési infrastruktúrájuk (azaz esetünkben a hálózatuk) kiépítése, fejlesztése, ami viszont a hálózatukon keresztül nyújtható egyéb jellegű szolgáltatásokat (többek között más típusú tartalomszolgáltatást) is érinti; ez károsan befolyásolja az egész hazai „infokommunikációs” szektornak és így magának az „információs társadalomnak” a fejlődését.

Annak ellenére, hogy az ezen elképzeléseken alapuló törekvések az utóbbi időkben már nem csak szakmai, hanem politikai szinten is előtérbe kerültek, ezek tekintetében szintén nem találkozhattunk - még a törvényalkotási, -módosítási kezdeményezések során sem - olyan átfogó, hiteles adatokra épülő, szükséges alaposságú elemzésekkel, hatásvizsgálati eredményekkel, amelyek egyrészt kimutatták volna az Rttv. és a hírközlési hálózatfejlesztés „gazdaságtalansága” közötti ok-okozati összefüggést, illetve amelyek az esetleges összefüggés esetén konkrétan és számszerűen bemutatták volna, hogy pontosan milyen okok miatt, mennyiben és milyen mértékben okoz „hátrányt” a szabály a szolgáltatóknak.

Csak ezek megléte jelenthet megfelelő alapot ahhoz, hogy szabályozási kérdésekről egyáltalán beszélni lehessen. Ezek hiányában most csak ismételten arra utalhatok, hogy mivel az Rttv. 115. §-ának (4) bekezdése kizárólag a műsorelosztási tevékenység szempontjából és csak a tartalomszabályozás keretein belül határoz meg korlátokat a műsorelosztó vállalkozások részére, így tehát egyáltalán nem érinti az olyan - gyakran felvetett - kérdéseket, mint hogy

- egy vállalkozás által létesített elektronikus hírközlési hálózatnak *más szolgáltatások tekintetében* az ország lakosságának mekkora része lehet az ügyfele, sem pedig azt, hogy egy adott elektronikus hírközlési hálózat az ország területének mekkora részét érheti el;

- egy adott elektronikus hírközlési hálózatot hány elektronikus hírközlési szolgáltatást végző vállalkozás használhat egyszerre;

- egy elektronikus hírközlési hálózaton milyen és hány különböző típusú hírközlési szolgáltatást lehet (akár egyidejűleg is) végezni.

Mivel az Rttv. 115. §-ának (4) bekezdése csak azt mondja ki, hogy egy adott műsorelosztó vállalkozás vételkörzete nem haladhat meg egy bizonyos mértéket, ezért ez a rendelkezés nem zárja ki

- bármilyen nagyságú és számú elektronikus hírközlési hálózat létesítését;

- az egy elektronikus hírközlési hálózaton több műsorelosztó vállalkozás által végzett, több műsorelosztási tevékenységet, feltéve, hogy egyikük vételkörzete sem haladja meg a törvényben meghatározott mértéket (azaz az Rttv.-szabálytól még maga az „egy kézben lévő” hálózat is lefedheti akár az egész országot, továbbá a fizikailag esetleg közös hálózaton működő több műsorelosztó vállalkozás műsorelosztási tevékenységének együttes vételkörzete is lefedheti akár az egész ország területét, amennyiben külön-külön nem lépik át a korlátot);

- azt, hogy egy műsorelosztó vállalkozás az általa létesített/üzemeltetett elektronikus hírközlési hálózaton a műsorelosztás vételkörzetét meghaladó területen is nyújtson a műsorelosztási tevékenységtől eltérő bármilyen más elektronikus hírközlési szolgáltatást (beleértve például az internet protokoll alatt továbbított, „műsorszolgáltatás jellegű” tartalomszolgáltatást („webcasting”) is, mivel arra jelenleg még nem terjed ki a médiatörvény hatálya);

- egy adott, bármilyen elektronikus hírközlési hálózaton, bármely számú szolgáltató által a műsorelosztáson kívüli bármilyen elektronikus hírközlési tevékenységnek (pl. telefon, Internet), bármekkora ügyfélkörrel és bármekkora területi lefedettséggel való folytatását.

Az Rttv. rendelkezése tehát önmagában semmiféle jogi akadályát nem jelenti a hazai információs infrastruktúra és így az információs társadalom fejlődésének. Álláspontom szerint a hírközlési hálózatfejlődés és így az információs társadalom fejlődése szempontjából a „gazdasági racionalitással” összefüggően felmerülő problémák jogi kezelését alapvetően az infrastrukturális jog keretein belül kell elvégezni, amely azonban nem érintheti hátrányosan a tömegkommunikációra vonatkozó tartalomszabályozást, azaz mindez - az infrastrukturális szabályozáshoz képest fennálló primátusa miatt - nem befolyásolhatja ez utóbbi lényegét, célját, érvényesülését és hatékonyságát. Ennek ellenére álláspontom szerint is indokolt lenne a hírközlési hálózatok fejlesztése szempontjából, a gazdasági racionalitások talaján a piac átfogó felmérését, elemzését elvégezni azért, hogy meg lehessen állapítani, hogy valóban megalapozottan merül-e fel bármiféle további jogi szabályozási igény e területen.

Az információs társadalom fejlődése szempontjából a „gazdasági racionalitással” összefüggően felmerülő problémák jogi kezelését alapvetően az infrastrukturális jog keretein belül kell elvégezni, amely azonban nem érintheti hátrányosan a tömegkommunikációra vonatkozó tartalomszabályozást.

A harmadik, a *jogi és infrastrukturális elemeket egyaránt felvonultató* (azaz, pontosabban inkább összekeverő) érvrendszer azon az alapon támadja az Rttv. 115. §-ának (4) bekezdésében meghatározott szabályt, hogy az „ellentétes az Európai Uniónak a hírközlési hálózatokra és szolgáltatásokra vonatkozó (irányelvi szintű) szabályozásával”.

Mivel ezen felvetéseknek, elképzeléseknek kézzelfoghatóbb alapja van, mint az előbbieknél, valamint mivel ezzel kapcsolatban is alapvető jogi tévedésekkel találkozhatunk, a következőkben bővebben kerül áttekintésre az Rttv. 115. §-a (4) bekezdésének viszonya az EU hírközlési hálózatokra és szolgáltatásokra vonatkozó szabályozásához.

IV. Az Rttv. vételkörzet-korlátozásának, valamint az EU hírközlési tevékenységre vonatkozó szabályozásának viszonya

A Rttv. 115. §-ának (4) bekezdését támadó és az EU szabályozásra hivatkozó elképzelésekkel is az a legfőbb probléma, hogy azok nincsenek kellően megalapozva, mert gyakran csak „fél-”, vagy önkényesen kiragadott egyes információkra épülnek, és így az egész érvrendszerük sincs megfelelően alátámasztva.

Sajnálatos módon az is előfordult, hogy még egyes, az Országgyűlés elé került javaslatok is indokolásként csak az alábbi irányelv részletre⁹ hivatkoztak: „A tagállamok biztosítják, hogy - a 2002/19/EK, a 2002/20/EK, a 2002/21/EK és a 2002/22/EK irányelvek rendelkezéseinek sérelme nélkül - semmilyen korlátozást nem vezetnek be, illetve nem tartanak fenn elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtását illetően, akár az elektronikus szolgáltató által létesített elektronikus hírközlési hálózaton keresztül, akár harmadik személy által rendelkezésre bocsátott infrastruktúrán keresztül, vagy hálózatok, egyéb létesítmények vagy telephelyek közös használata útján.”¹⁰ Tehát teljesen figyelmen kívül hagyták az irányelv, valamint a vonatkozó egyéb, ezzel szorosan összefüggő uniós jogforrások további releváns rendelkezéseit, valamint az EU-nak a területre vonatkozó egész szabályozási rendszerét.

Az elektronikus hírközlési hálózatok és szolgáltatások piacának versenyéről szóló 2002/77/EK irányelv ugyanis az Uniónak az *elektronikus hírközlés infrastruktúrára*, illetve annak a belső piacon akadálymentes és a szabad versenyt megvalósító szabályrendszerének (irányelvcsomagjának) egyik elemét képezi. Ebből következően az egyértelműen és deklaráltan az *infrastrukturális szabályozás körébe* tartozik. Erről az egységes és összefüggő irányelvcsomagról a szabályozást összefogó, „*az elektronikus hírközlési hálózatok és szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló*”, 2002/21/EK irányelv, az ún. „keretirányelv” az alábbiakat mondja: „A távközlési, média- és informatikai ágazatok konvergenciája azt jelenti, hogy minden átviteli hálózatra és szolgáltatásra egységes keretszabályozásnak kell kiterjednie. Ez a keretszabályozás ebből az irányelvből és négy specifikus irányelvből áll [...]”¹¹

Ennek az ún. „telekommunikációs irányelvcsomagnak”, valamint az „*elektronikus hírközlési hálózatok és szolgáltatások piacának versenyéről szóló*” 2002/77/EK irányelvnek a rendelkezései annak a szabályozási célnak a megvalósulását kívánják biztosítani, hogy a tagállamok ne alkothassanak olyan jogi szabályozást az elektronikus hírközlési hálózatok - ebbe beleértve az eredetileg, vagy első sorban műsorelosztási célú kábelhálózatokat is - létesítésének, illetve használatuk módjának tekintetében, amely sértené az ezen a területen folyó, belső piaci szabad versenyt. Tehát a cél az, hogy a tagállami szabályozások biztosítsák, hogy bármely vállalkozás (az irányelvekben szigorúan meghatározott, körülírt, szűk körű kivételektől eltekintve¹²) szabadon létesíthessen elektronikus hírközlési hálózatot, *mint elektronikus hírközlési infrastruktúrát*, és az ilyen hálózatokon szabadon nyújthasson - akár egyszerre, párhuzamosan is különböző típusú, illetve jellegű - elektronikus hírközlési szolgáltatásokat, valamint, hogy egy adott elektronikus hírközlési hálózatot egyszerre több különböző vállalkozás (akár egymás versenytársai) is igénybe vehessen megfelelően méltányos, illetve tisztességes szerződési feltételek alapján.

Tehát az Rttv.-szabály eltörlésére irányuló kezdeményezések során hivatkozott irányelvnek a korlátozások lebontására vonatkozó rendelkezése *kizárólag* az elektronikus hírközlési hálózatok (mint *infrastruktúrák*) létrehozásának, illetve használatának piacán a tisztességes szabad verseny jogi feltételei biztosításának megkövetelésére, illetve az erre vonatkozó tagállami szabályozások összehangolására irányul.

A 2002/77/EK irányelv preambuluma (8) bekezdése egyébként külön kitér az (eredetileg) műsorelosztási célú elektronikus hírközlési hálózatokra is: „*Az elektronikus hírközlési hálózatok meghatározásából annak is következnie kell, hogy a tagállamoknak nem szabad korlátozniuk az üzemeltetők kábelhálózat létrehozására, bővítésére és/vagy rendelkezésre bocsátására irányuló jogát azzal az indokkal, hogy ez a hálózat rádió- vagy televízió-műsorok közvetítésére is alkalmas. Különösen azok a különleges és kizárólagos jogok ellentétesek a 86. cikk. (1) bekezdésével, amelyek az elektronikus hírközlési hálózatok televíziós jelek átvitelére és sugárzására történő felhasználásának korlátozására alkalmasak, nevezetesen az EK-Szerződés 43. cikkével (letelepedési jog) és/vagy a 82. cikk b) pontjával összefüggésben, amennyiben lehetővé teszik egy erőfölényben lévő vállalkozás részére a termelés, a piacok, illetve a műszaki fejlesztés fogyasztók kárára történő korlátozását. [...]*”

Ez a bekezdés is kizárólag a hálózatoknak, mint elektronikus hírközlési *infrastruktúráknak* a létesítéséről, valamint felhasználásáról beszél, nem pedig az azon keresztül nyújtott hírközlési szolgáltatásoknak, és főleg nem az azokra esetlegesen vonatkozó infrastrukturális szabályozástól eltérő, azaz pl. a tartalomszabályozás körébe eső szabályozására vonatkozik. Sőt, a bekezdés második mondata kifejezetten arra a veszélyre hívja fel a figyelmet, amely egy vállalkozás erőfölényes, vagy a verseny szempontjából káros helyzetéből adódhat. (Ebből az is megállapítható, hogy nem csak a véleménynyilvánítás szabadságának védelme szempontjából, hanem az infrastrukturális szabályozás körében sem kívánatos semmiféle piaci erőfölény.) Ezen kívül arra a megállapításra is vissza kell utalni, hogy amint az az előző címben már kiderült, az Rttv. szabálya nem képezi jogi akadályát sem a hálózatok létrehozásának, sem pedig a rendelkezésre bocsátásának.

A továbbiakban azt kell áttekinteni, hogy az uniós szabályozás mit is mond az infrastrukturális, valamint a hírközlési infrastruktúrákon továbbított tartalmakra vonatkozó szabályozás, azaz a tartalomszabályozás egymáshoz való viszonyáról.

A két szabályozási terület elválasztásának követelményét mind az infrastrukturális területen, mind pedig a tartalomszabályozás területén született közösségi források deklarálják.

Az Európai Bizottság „*Elvek és iránymutatás, a közösség audiovizuális politikája a digitális korban*” című közleménye¹³ már átfogó és általános jelleggel mondta ki, hogy a „*konvergenciáról szóló Zöld Könyv*”¹⁴ konzultációja konszenzust hozott létre abban a kérdésben, hogy külön kell kezelni egyrészt az elektronikus jelek továbbításának és az erre használt infrastruktúrának a szabályozását, másrészt a tartalmak, beleértve az audiovizuális tartalmak szabályozását”. Ezt a keretirányelv preambuluma (5) bekezdése is megerősíti: „*Az átvitel szabályozását szükséges elválasztani a tartalom szabályozásától. Ez a keretszabályozás ennél fogva nem terjed ki az elektronikus hírközlési hálózatokon elektronikus hírközlési szolgáltatások alkalmazásával nyújtott szolgáltatások tartalmára, mint a műsorszolgáltatási tartalom, pénzügyi szolgáltatások és egyes információs társadalmi szolgáltatások, így tehát nem érinti az ilyen szolgáltatások tekintetében a közösségi jog betartásával közösségi vagy nemzeti szinten a kulturális és nyelvi sokszínűség*”

előmozdítása és a média-pluralizmus védelme érdekében hozott intézkedéseket. A televíziós műsorok tartalmára a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási intézkedésekben megállapított, televíziós műsorszolgáltató tevékenységre vonatkozó egyes rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 1989. október 3-i 89/552/EGK tanácsi irányelv terjed ki. Az átvitel szabályozása és a tartalom szabályozása közötti elkülönítés nem sérti az ezek között meglévő kapcsolatok figyelembe vételét, különösen a média-pluralizmus, a kulturális sokszínűség és a fogyasztóvédelem biztosítása érdekében.”

A fentiek alapján egyértelműen megállapítható, hogy az Rttv. 115. §-ának (4) bekezdésében meghatározott szabály bírálói által is hivatkozott uniós hírközlési szabályozásban lefektetett, korlátozási tilalmakat kimondó rendelkezések kizárólag a közösségi, valamint a tagállami infrastrukturális szabályozásra vonatkoznak. Azaz azt mondják ki, hogy az infrastrukturális szabályozás területén és annak keretében nem lehet az irányelvekben meghatározott témákban és a szintén ott meghatározott kivételes eseteken kívül jogi és egyéb korlátozásokat bevezetni. Ugyanakkor a közösségi hírközlési szabályozásból az is kiderül, hogy az azokban lefektetett rendelkezések egyáltalán nem érintik sem az uniós, sem pedig a tagállami olyan intézkedéseket, amelyek például a médiapluralizmus védelme érdekében születnek, azaz amelyek a tartalomszabályozás területére esnek. Márpedig az Rttv. szabályban meghatározott tájékoztatási monopóliumok elleni rendelkezés tipikusan ilyen. **A közösségi hírközlési szabályozásból egyértelműen kiderül, hogy az egyáltalán nem érinti sem az uniós, sem pedig a tagállami szintű olyan intézkedéseket, amelyek például a médiapluralizmus védelme érdekében születnek, azaz amelyek a tartalomszabályozás területére esnek.**

Az elmondottakból viszont egyértelműen megállapítható, hogy az Rttv. 115. §-ának (4) bekezdése nem ütközik az Európai Uniónak a hírközlési jogi szabályozásába (sem).

V. Összegzés

A jelen tanulmányban kifejtettek alapján az alábbi megállapítások tehetők:

- Az Rttv. 115. §-ának (4) bekezdésében meghatározott szabály célja, hogy megakadályozza az olyan helyzetek létrejöttét, amelyben valamely műsorelosztó országos vagy regionális viszonylatban lehetőséget szerezhetne arra, hogy meghatározó befolyást gyakorolhasson a kábelhálózatok meghatározó hányadán közvetített tartalmakra, így tehát ez a rendelkezés közvetlenül a tájékoztatási monopóliumok megakadályozása alkotmányos követelményének biztosítását szolgálja. Ennek megfelelően e szabály megalkotása és fenntartása alkotmányos, elvi szempontból indokolt, annak enyhítése pedig indokolatlan volt, ráadásul nem is a jogalkotási törvény előírásainak megfelelő módon - a módosítás hatásainak előzetes vizsgálata nélkül - történt.

- A szabály nem tartalmaz semmiféle infrastrukturális jellegű rendelkezést, ezért tisztán tartalomszabályozási normának minősül.

- A szabály közvetlenül az Alkotmányból eredő jogok érvényesülését biztosítja, és így - azaz tartalomszabályozási norma jellege miatt - elsőbbséget élvez mind az infrastrukturális szabályozással, mind pedig az infrastrukturális szabályozási érdekekkel, célokkal, indokokkal szemben, beleértve a gazdasági racionalitáson nyugvó szabályozási szükségleteket is.

- Amennyiben mégis olyan körülmények merülnének fel, amelyek a szabály módosítását, esetleg hatályon kívül helyezését indokolnák, azt csak is az Alkotmányból eredő jogot érintő, egyes releváns, médiajogi szabályok összefüggéseire tekintettel, valamint a szabályozási cél érvényesülésének más módon való maradéktalan biztosításával lehet megvalósítani.

- A szabály módosítását, vagy hatályon kívül helyezését csak valós és bizonyított indokok alapján, továbbá legalább olyan megalapozott indokolással alátámasztva lehet csak kezdeményezni, amely biztosítja azt, hogy a konkrét szabályozási problémákat, kérdéseket egyáltalán azonosítani lehessen.

- Az Rttv. 115. §-ának (4) bekezdésében meghatározott vételkörzet korlátozási szabálya mellett a jelen írásban felsorakoztatott érvek nem azt jelentik, hogy ne lehetne, vagy nem lenne indokolt fejleszteni, „jobbítani” a rendelkezés tárgyát érintő szabályozást. Ennek kapcsán elég csak

a vételkörzet fogalmának kérdését megemlíteni, tekintettel arra, hogy az Rttv. jelenlegi szabályai alapján - mivel például egyszerre és nem túl áttekinthető módon operál területi és a lakosságszám tényezőkkel - nagyon bonyolult a vételkörzet megállapítása, aminek azonban, mind az ORTT jogalkalmazása szempontjából, mind pedig egyéb szempontokból (például a szerzői jogi jogdíjak megállapítása tekintetében) jelentősége van.

¹ E helyen elég most csak a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 18. §-ának (1) bekezdésére utalni, amely kimondja, hogy „A jogszabály megalkotása előtt - a tudomány eredményeire támaszkodva - elemezni kell a szabályozni kívánt társadalmi-gazdasági viszonyokat, az állampolgári jogok és kötelességek érvényesülését, az érdekösszeütközések feloldásának a lehetőségét, meg kell vizsgálni a szabályozás várható hatását és a végrehajtás feltételeit. Erről a jogalkotót tájékoztatni kell.”

² Az Rttv. ezen rendelkezése a 2003-as módosítás előtt így hangzott: „Műsorelosztó vállalkozás vételkörzete nem haladhatja meg a körzeti műsorszolgáltatás e törvényben megszabott legmagasabb mértékének egyharmadát.”

³ Ennek a meglehetősen nyakatekert megfogalmazásnak az az oka, hogy az Rttv. rendkívül bonyolult módon határozza meg a „vételkörzet” fogalmát. A műsorelosztók vételkörzetének korlátjára vonatkozó szabály betartásának ellenőrzésére az ORTT még az „egyhatodos szabály” idején, az 1294/2001. (IX. 28.) számú határozatában az alábbi számítási módot fektette le: „Az egymást átfedő műsorelosztó vételkörzetekben élő lakosság számának számítását a Rttv. 115. § (4) bekezdésében foglalt korlátozás szempontjából úgy kell elvégezni, hogy

- a vételkörzetben élőknek kell tekinteni a vételkörzetben a műsorelosztóval szerződésben álló (csatlakoztatott) háztartásokban élő személyeket,
- nem kell beszámítani a vételkörzetbe tartozó, de másik műsorelosztó által csatlakoztatott háztartásban élő személyeket
- valamennyi érintett műsorelosztónál figyelembe kell venni a műsorelosztóhoz még egyáltalán nem csatlakoztatott háztartásokban élőket.

Azaz a vételkörzetben élő lakosság számából le kell vonni a más műsorelosztó vállalkozáshoz csatlakoztatott háztartásokban élő lakosság számát.”

⁴ Ezzel kapcsolatban értelmezési viták legfeljebb abból adódhatnak, hogy például egy adott jogviszony mennyire közvetlenül és/vagy szorosan kötődik ehhez az alapjoghoz, azonban az ilyen jellegű kérdések alapvetően már az alkotmányjog területére esnek, ezért nem képezik tárgyát a jelen írásnak.

⁵ Ez alól egyetlen elméleti kivétel lehetséges csak, méghozzá az, ha valamely infrastrukturális jellegű szabályozásban esetleg valamely más, hasonló súlyú és jelentőségű alkotmányos alapjog testesülne meg, amelyet össze kellene mérni a véleménynyilvánítás szabadságával. Ez a lehetőség azonban a tanulmány tárgyának vonatkozásában nem merül fel.

⁶ Ezzel összefüggésben érdemes idézni az Rttv. preambulumát is: „Az Országgyűlés a szabad és független rádiózás és televíziózás, a véleménynyilvánítás szabadsága, a tájékoztatás függetlensége, kiegyensúlyozottsága és tárgyilagossága, a tájékoztató szabadsága, valamint az egyetemes és a nemzeti kultúra támogatása, a vélemények és a kultúra sokszínűségének érvényre juttatása érdekében, továbbá a tájékoztatási monopóliumok kialakulásának megakadályozására, az Alkotmány 61. §-ával összhangban a következő törvényt alkotja: [...]”

⁷ 116. § (1) „Az üzemben tartó - ha ez nem ütközik törvénybe vagy nemzetközi szerződésbe - nyilvántartásba vétel alapján jogosult elosztani bármely magyarországi vagy külföldi műsorszolgáltatást.”

⁸ 117. § (1) „1996. július 1-jétől az üzemben tartó köteles rendszere révén elosztani a közszolgálati műsorszolgáltató valamennyi műsorát, amennyiben ezek vételkörzete kiterjed az adott fejállomásra. Ezeket a műsorokat alapszolgáltatásként kell elosztani, és ezekért a műsorszolgáltatásokért többletdíjat az előfizetőtől nem lehet kérni.”

118. § (3) „A műsorelosztót - kapacitásának legalább tíz százalékáig, de legfeljebb három műsorszolgáltatóig - a helyi műsorszolgáltatók szerződéses ajánlatára - különös tekintettel a helyi közműsor-szolgáltatóra vagy helyi nem nyereségérdekelte műsorszolgáltatóra - szerződéskötési kötelezettség terheli.”

(4) „A műsorelosztót - kapacitása további tíz százalékáig, de legfeljebb három műsorszolgáltatóig - a magyarországi körzeti vagy országos műsorszolgáltató szerződéses ajánlatára szerződéskötési kötelezettség terheli.”

⁹ A BIZOTTSÁG 2002. szeptember 16-i 2002/77/EK IRÁNYELVE az elektronikus hírközlési hálózatok és szolgáltatások piacának versenyéről, 2. cikk, (3) bekezdés

¹⁰ Az EU jogforrások szövegei az Európai Unió Hivatalos Lapja magyar kiadásának megjelenéséig autentikusnak tekinthető, az Igazságügyi Minisztérium által közzétett fordítások alapján kerülnek ismertetésre.

¹¹ 2002/21/EK irányelv, preambulum, (5)

¹² Ilyen lehetséges korlátozások lehetnek például az Alapszerződés 46. cikkének (1) bekezdésében meghatározott, különösen a közrenddel, közbiztonsággal és közegészségüggyel kapcsolatos intézkedések, amint arra a 2002/20/EK „engedélyezési irányelv” preambulumának (3) bekezdése is utal.

¹³ COM (99) 657

¹⁴ Zöld Könyv „A távközlési, média és információtechnológiai szektorok konvergenciájáról és ennek szabályozási kihatásairól” COM(97)623

jogi hírek

interjúk

publikációk

vitafórum

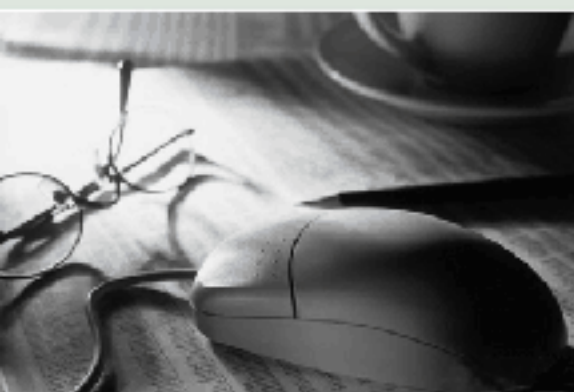
szaknévsor

jogi szakkönyv-katalógus

jogi állásbörze

szakmai rendezvények

heti hírlevél

országos ügyvédi szaknévsor

magyar, angol és német nyelven

ügyfél keres ügyvédet szolgáltatás